POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný

pro

ČECHOSLÁVY AMERICKÉ,

podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického, vychází každého úterka v OMAHA, NEB.

VYDAVATEL A MAJITEL: EDW. ROSEWATER.

REDAKTOR: FR. BOL. ZDRŮBEK.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou

$2.20 na rok, **$1.10** na půl roku, a **55** centů na čtvrť roku.

Zasílání do Evropy $3.50 ročně. Poštovne platí vydavatelstvo samo.

Oznamky v „Pokroku Západu" čítají se v levné ceně a narodní spolky platí za své oznamky poloviční cenu.

DOPISY se všech stran míleráda přijímame, avšak nemůžeme uveřejňovati takové, které obsahují osobní útoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodaní nám jisté, neb nemůžem za peníze v jednoduchém listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:

„Pokrok Západu"

Omaha, Neb.

Omaha. Neb. 13. červ'c 1875.

Dějiny Soustátí.

(Stručný přehled pro „Pokrok Západu".)

DOBA TŘETÍ.

Válka revoluční, od r. 1775 až do přijetí ústavy 1787.

POČÁTEK REVOLUCE R. 1775.

Bitva u Lexington dne 19. dubna. — General Gage dozvěděl se, že v Concord lid zásobuje se válečnými potřebami. I vyslal tam 800 mužů pod colonl. Smithem a majorem Pitcairnem ku zničení jich. Než vlastenci bostonští byli bdělými, a vyslali posly ku vzbouření venkova. A když červenokabátníci, jak Angličanům přezdívali, došli do Lexington, nalezli tu pluk obrany. Pitcairn volal k nim: "Rozejděte se rebelové a složte zbraně!" Neuposlechli. I svedla se bitka, v níž sedm Amerikánů, prvních to mučenníků revoluce, padlo.

Angličané zničili zásoby válečné, ale postrašeni sbíráním se obrany, rychle táhli zpět.

Celý kraj byl hned ve zbrani. Každý hoch, který jen mohl pušku unésti, spěchal pomstítiti své spoluobčany zabité. Z domů, ze záplotí, zástromí a odevšad bylo střileno po pluku tom, tak že přes 300 mužů ztratil, než-li dostal se do Bostonu zpět.

Zpráva o první krvi prolité šířila se jako oheň divoký. Odevšad hrnuli se vlastenci ozbrojení. Hnedle sběhlo se 20,000 mužů k Bostonu a počali hraditi se aby obléhali britickou tamní posádku. Moc guvernérů byla úplně zlomena od Massachusetts až po Georgii.

Bitva na Bunker Hill dne 17. června. — Colonel Prescott shromáždil oddělení mužů v Cambridge, odkud tiše brali se ku Charlestown Neck. Měli ustanoveno opevniti Bunker Hill, zvolili ale Breed's Hill co důležitější. Noc byla jasná, a byli tak blízko Bostonu, že slyšeli křik stráží: "All's well!" Dostali se však tak tiše nahoru, že Angličané ráno s podivením shledali, že hradba ta jest v rukou Amerikánů. Howe dopálen chtěl je odtud vyhnati. Přešel přes řeku s 3000 muži, a vstoupal ponenáhlu do vršku.

Střechy a věže bostonské byly pokryty diváky. Vlastenecké mužstvo leželo klidně za vyházenými valy, až Červení přiblížili se na deset rodů. Tu Prescott zvolal: "Palte!" — a celé řady britických se válely, ostatní pak daly se v útěk. Gage nechal zbůdarma zapáliti Charlestown, jehož kouř je utíkající halil. I zotavili se, a postoupili po druhé ku předu — týž výsledek. Obdrželi posilu a postoupili po třetí v před — tu je přivítala jediná jen řada výpalů, a dost — američtí vlastenci neměli více nábojů. — Červení vrhli se teď na ně a nastal boj s bodáky a pažbami. Vlastenci nemohli se déle proti přesile udržeti, a byli zahnáni s bojiště.

Následek první této pravidelné bitvy byl na americké vlastence takový, jako by byli zvítězili. Vidělo se, že jejich nezkušení a necvičení ve zbrani farmeři po dvakráte zohnali britické vojsko na útěk. Všichni cítili odvahu ku vybojování si celé svobody.

Zajetí Ticonderogy 10. května 1775. — Ethan Allen a Benedict Arnold vedli malé oddělení dobrovolníkův ku přepadení pevnůstky Ticonderogy. Allen dorazil bez boje až k velitelství a žádal za vydání pevnosti. "Čím právem?" tázal se poděšený velitel. "Jmenem velikého boha a kontinentálního kongresu!" řval hromovým hlasem Allen. Žádného protivení nezakusivše, zajali celou pevnůstku bez prolití kapky krve, a dobyli takto ohromné zásoby nábojů a potřeb válečných, Bostonu právě tak potřebných. Hnedle na to zajali též tak lehce pevnůstku CrownPoint.

Druhý kontinentální kongres dne 10. května 1775 odbývaný ve Philadelphii odhlasoval vyzvednutí 20.000 mužů, a jmenoval generála Washingtona vrchním velitelem celého tohoto vojska. Zároveň připravil kongres žádost ku králi, kterýž však ji nepřijal. Tak byla veškerá naděje na smíření zmařena.

Když Washington přibyl mezi vojsko před Bostonem ležící, shledal tu pouze 14.000 mužů, a to většinou necvičených a neschopných, špatně oděných a ozbrojených, a nebylo ani po 9 nábojích na jednoho vojína. Washington nejprvé hleděl gen. Gage udržeti uzavřeného v Bostonu, pak ale snažil se co nejvíce polepšiti veškerý stav svého vojska.

Výprava proti Canadě. Později v letě vedl gen. Montgomery část obrany po jezeře Champlain do Canady, a zajal St. John Montreal. Pak objevil se u Quebecku, kde se k němu připojil general Arnold s tlupou lidu polonahého, polohladového, kteří přišli sem přes Kennebec a poušť. Dohromady měli teď ne celých tisíc mužů. Obléhali město po tři neděle a pak pokusili se učiniti na ně útok. Za strašné sněhové bouře napadli město útokem. Montgomery padl, a jeho lidi postrašeni prchali. Arnold též na druhé straně města raněn klesl, ale jeho místo zastoupil Morgan a hnal své lidi dále. Až konečně byli tak sevřeni, že nemohli ani ku předu ani zpět, a museli se vzdáti. Zbytek armády té ohradil se nedaleka města, a zůstal tu až do jara, kde přibyla Britům posila, což je vyhnalo, a zanechali celou Canadu Britům zase.

1776.

Vyprázdnění Bostonu dne 17. března. — Washington, aby přinutil Červené buď k boji neb k útěku, obsadil pevně výšiny Dorchesteru za temné noci. Ráno Britové byli překvapeni, vidouce pevnou ohradu vládnoucí celému městu. General Howe nevěda si rady, velel vojsku svému posedati na lodě a pluli z Bostonu pryč. Washington za velikého jásotu obsadil město. Po 11 měsíců trpěli obyvatelé trýznění a vydírání oblehatelů, a teď opět si oddechli.

Útok na pevnost Moultrie dne 28. června. Časně v letě t. roku přibylo loďstvo britické do přístavu u Charlestonu a otevřelo palbu na pevnost Moultrie. Děla z pevnosti odpovídala zuřivě na útok ten. Gen. Clinton vedl britické pěší vojsko s druhé strany proti pevnosti, než nemohl se přiblížiti pro silnou palbu z pevnosti. Loďstvo konečně bylo tak pohmožděno, že odplulo do New Yorku, a toto vítězství obveselilo vlastenecké bojovníky a dodalo jim nové síly a naděje. To byla jich první srážka s "královnou moří."

Prohlášení neodvislosti dne 4. července. — Při zasedání kongresu tohoto léta Richard Henry Lee z Virginie učinil návrh, že "Spojené Osady jsou a musí býti svobodnými a neodvislými státy." Tento návrh byl přijat většinou hlasů jedné osady. Byl ustanoven výbor, který by spracoval provolání neodvislosti, a sice byli zvoleni: Thomas Jefferson, John Adams, Benjamin Franklin, Roger Sherman a Robert R. Livingston. Ve dvě hodiny odpoledne dne 4. července byla jich zpráva přijata, zvonilo se všemi zvony, střileno, večer ohňostroje a radovánky neměly konce.

Bitva u Long Island dne 28. srpna 1876. — General Howe, z Bostonu když ujel, plul do New Yorku. Za ním přibyl bratr jeho Admiral Howe s loďstvem novým, a Clinton od pevnosti Moultrie odehnaný. Červených tu bylo 30.000 mužů. Washington tuše co asi budou plány Howeovy, sebral veškeré své síly k New Yorku. Měl ale jen 17.000 mužů.

Červení vyšli na břeh na jihozápadním břehu Long Islandu. Gen. Putnam s 9000 muži držel pevnost v Brooklynu. Červení pokračovali v před ve třech oddílech. Dva z nich učinili útok na Amerikány v čele, a gen. Clinton oklikou napadl je od zadu. Vlastenci bránili se udatně, až uslyšeli pojednou palbu za zády svými. Chtěli prchnouti, bylo ale už pozdě. 2000 mužů ztratili v bitvě té. Washington teď seřadil a opevnil své mužstvo na výšině Harlémské. Howe teď chtěl obejíti jej, ale Washington couvnul na Bílé Pláně. Tu Howe jej přepadl a část voje jeho porazil. Washington táhl se zpět do opevněného táboru u North Castle. Zde neodvážil se Howe učiniti naň útok, a táhl zpět do New Yorku, poslav své Hessy na dobytí pevnosti Washington, kterou dobyli po srdnatém boji se strany Amerikánů.

Teď Amerikáné couvli do New Jersey, aby zbránili Červeným postup do Philadelphie. Tu přihrnul se Cornwallis se 6.000 na Washingtona, a pronásledoval jej couvajícího po tři týdny. Amerikánů bylo už jen 3000 mužů, a mnozí z nich bosí zanechávali krvavé stopy na zmrzlé půdě. Konečně Washington přestoupil řeku Delaware do Pennsylvanie. Howe šel až k řece, a chtěl tu vyčkati na zamrznutí řeky, aby ji přešel a dobyl Philadelphii. Zatím rozložil vojska svá podél řeky ve vesnicích.

Doba tato byla pro celou zemi dobou smutnou. Vlastenecká armáda sevrkla se na hrstku otrhaných a zmalomyslněných mužů. Většina boháčů a vliv majících přestoupila na stranu nepřítele. Nový York a Nový Port byly v rukou Červených, a Philadelphia bylo v nebezpečí, že jim co nejdříve do rukou padne.

Bitva u Trenton. — Tu Washington měl za to, že nevyhnutelno, aby učinil rozhodnou ránu. O štědrém večeru v sněhové bouři přeplul Delaware s 2400 vybraných mužů mezi ledovými a nebezpečnými kry, napadl Hessy v Trenton u prostřed jich hodování, zajal 1000 nepřátel, porazil jich vůdce, a bezpečně uniknul zpět do svého tábora za řekou, ztrativ jen 4 muže, 2 zabité a 2 zmrzlé.

Následek této slavné události byl neočekávaný po celé zemi. Jiskry vlastenectví v prsou už uhasínající znovu se rozhárały, vojsko se potužilo a nabylo mysli, nové mužstvo se hlásilo. A Howe postrašen nařídil Cornwallisovi, by s armádou vrátil se do New Yorku do zimního táboru.

(Pokračování.)

Život ve hlubinách mořských.

Odměřeně na břeh bije moře,
Hravé vlny na břeh lije moře,
Taktem dme se, pyšné lodě nese.
Zjevný, velký život žije moře.
Jenom jeho lesklý šat vidíme —
Větší divy v hloubce kryje moře. —

Dvě třetiny povrchu zemského kryjí ohromné ty spousty vod.— V hlubinách jejich skrývají se dvě třetiny veškerého života s neznámými divy a krásami přírody. V hlubinách mořských vzaly vznik svůj mnohé pověsti a báje; bujná fantasie národův jižních viděla tu překrásné sady Hesperidek, zřela lesk křišťálových paláců podmořských a svůdné bohyně Syreny vznášely se ve vlnách, strojíce úklady plavcům neopatrným.

Doba bájí a pověstí však již dávno minula a osvícená léta naše snaží se, pouhé pravdy, jichž dno mořské zrakům našim ukrývá, co nejúsilovněji v pravé jich podstatě odhaliti.

Moře zdá se nám býti světem samostatným, který s pevninou nic společného nemá; ono nezaujímá stanovisko podřízené na povrchu zemském; v lůně jeho vedou miliony a miliony bytostí život, od života pozemského zcela rozdílný.

Protož také jest touhou každého přítele a ctitele přírody, by aspoň jednou v životě svém velikolepý obraz, jaký hlubiny mořské poskytují, uzříti mohl.

Již od nejútlejšího mládí vypráví se nám o těch nesčíslných a podivuhodných zjevech hlubin mořských; přec však zůstávají nám živoucí bytosti okeanu mnohem nepovědomějšími a tajupnějšími než živočistvo, které vůkol nás na pevné zemi a ve vzduchu v nejrůznějších tvarech a spůsobech rejdy své provádí.— Kdož by tedy zůstal lhostejným, když za jasného a tichého dne zraky jeho poprvé křišťálovou tu hladinu až na dno její proniknou, kde na čistém písku škeble leží, raci se procházejí a po zelených neb hnědých rostlinách plže a hvězdice se plazí a nad tím vším různotvarné ryby a podivní slymýši se vznášejí?

Jestli nám to popřáno, tu zajisté pociťujeme prazvláštní, novou, neznámou radost, neboť svět, o němž až dosud jen obraznost naše snila, rozprostírá se nyní vskutku před žasnoucími zraky našimi a převyšuje velikolepostí svou i ty nejsmělejší výplody fantasie.—Obraznost naše, takovýto nevídanými krásami přírody nanejvýš napnutá, zvyšuje ještě rozkoš, kterou nám pohled na dno mořské poskytuje, a zavádí nás pralehce tak daleko, že vše to, co spatřujeme, za mnohem více považujeme, než to v podstatě jest.

Vždyť i při největší průhlednosti a jasnosti moře spatřujeme jen vynikající barvy, hlavní skupeniny rostlinstva a nejnápadnější zvířata; a s těží vidíme to vše tak jasně a určitě, jak příkladně křoviny, kvítí, ptactvo a motýly v zahradě s nějakého pavlanu.— Všecky nepatrnější rozdíly v pohybu a barvách, všecky menší tvary rostlinné a zvířecí snadno zraku našemu ucházejí.

Chceme-li však jen částečně známosti o pravé podstatě obyvatelstva hlubin mořských si zjednati, nutno nám chápati se prostředkův, jakými bychom se jich snadněji zmocniti dovedli, neboť jen tím spůsobem seznati můžeme různé ty tvary a podoby divných těch bytostí.

Téměř bez namahání podaří se nám to při odlivu, kdy totiž voda od břehův značně se vzdálí a my pak vidíme na písčinách různé škeble tvaru srdcovitého, miskovitého, ano i plže pobřežní a všeliké ryby, kdežto v prohlubních mořskou travou zarostlých vidíme větší množství plžů, škeblí, raků a hvězdic mořských, mezi nimiž v různé směsici ryby se prohánějí. — Na provazcovitých kopečcích kroutí a svíjí se zelení, červeně pruhovaní červi píseční, kdežto nohatí pavouci mořští za ustupující vodou neohrabaně se pachtí.

Z té příčiny, že příliv a odliv každodenně se opakuje, a zvířata, která poblíž břehu se zdržují, periodicky spřízněného živlu svého zbavena bývají, musí míti ústrojí své zvlášť pro případ tento zařízené a život velmi tuhý; celkem však v okršku pobřežním vždy jen něco málo druhův se zdržuje, neboť tu vysazena jsou nejen zhoubným účinkům povětrnosti, ale i ptactvo vodní, jež tu v hejnech poletuje, nenasytný jícen svůj bezbranými tvory těmito plní.

Však u vzdálenosti značnější od břehu, kde svět podmořský již přílivem a odlivem a odlivem znepokojován není, jeví se nám divadlo velikolepé, přímo překvapující.

Vidíme tu život, jejž bychom si jinak představiti nedovedli; žádný jiný okrsek zeměkoule naší nemůže nám podobných kras odhaliti.— Naše lesy pevnozemské nechovají ani desátý díl toho zvířectva, co lesy podmořské; vždyť má i moře své lesy, které sestávají z ohromných řas, jež výškou svou i palmy přesahují a buď z hlubin vyrůstají, aneb pouze vlnami unášeny bývají.

Však pravých vnad těmto rájům okeanovým dodávají ohromné ty kolonie zvířat, ohromné útesy korálové, jichž rozsáhlost úžas a obdiv vzbuzuje.— Celé plochy dna mořského na mnoho čtv. mil pokryty jsou jen samými korály a na mnohých vyvišeninách vytvořují tyto dosti rozsáhlé ostrovy, na nichž po uplynutí věků rostlinstvo i živočišstvo pevnozemské se vyskytuje.

Vše to jest jen živoucí, živočišná květina podmořská, kteráž nám ty nejkrásnější poklady stvořenstva před úžaslými zraky rozvinuje.

Prvotní živočichové tito, kteří přečasto více rostlinám než zvířatům se podobají, natropili systematikům již od počátku živočichozpytu těch největších nesnází; a vskutku není v celé říši živočišné ani jediného řádu, o němž bychom byli až dosud v takých pochybnostech, jak to vidíme na př. u hub mořských (spongiae.) Až do počátku našeho století považovaly se za rostliny; i veliký učenec švédský Lanné souhlasil s míněním tehdejším a provedl svou ideu v díle "Systema naturae," ač starší přírodozpytci Plinius a Dioscorides již připouštěli že by to zvířata býti mohla.—Teprv v době pozdější, kdy chemie přírodopisu bratrské ruky své podala, rozhodnuto jest na nezvratném základě, že houby mořské dojista zvířaty jsou. Seznáno totiž, že jich tělo, jehož hlavní a snad jedině podstatnou součástí jest t. zv. masovina či sarcoda, z těch prvků se skládá, kteréž v tom vzájemném poměru jen v těle zvířat spatřiti může.—Co příklad podivuhodných zvířat těch to dlužno uvésti toliko houbu mycí, kteráž nalezla v celém světě značného rozšíření.

Pronikneme-li křišťálovou hladinou moře Indického, tu teprv objeví se zrakům našim čarovné divadlo ze snův nejútlejšího našeho mládí;

Na mořských křovinách, přepodivně rozvětvených skví se živoucí květy; skupeniny Meandrinů a Astraeů odrážejí se od pohárovitých Explanarií s mnohonásobně rozvětvenými madreporami, jichž kolorit jest nedostižitelný; skvíť se tu ty nejnádhernější barvy v půvabné směsici.

Žlutý písek na dně pokrývají v tisících dobrodružných postavách mořští ježkové a hvězdice na větévkách korálů pohrávají si s vlnami listovité Eschary a jako ohromné štítnaté mísce lezou po nich nachové patelly.

(Pokračování.)

Hospodářství.

Zahradnictví a sadařství.

III.

Kde sadařství a zahradnictví provozuje se u velké míře, aneb kde hodláme půdu pro stromoví náležitě připravit, tam obyčejně se půda rygoluje čili obrací tím spůsobem, že svrchní, úrodná ornice přichází do spodu a spodní nezúrodněná půda na horu. Tím docílí se dvojího účele; jednak se půda pro stromoví dostatečně zkypří, stromoví může velmi snadno na všecky strany své kořeny rozprostírat a se lépe vyvinovat; jednak docílí se, že naleznou mladé stromky ve spodině dosti potravy v takovém stavu, v jakém jí nezbytně potřebují, kdežto svrchní nezúrodněná část půdy může se mrvením dosti rychle zlepšiti a tím opět ku vzůstu stromů výdatně napomahati. Zároveň má obrácení půdy i tu výhodu, že můžeme při tom do spodiny dodati takové látky, které vývoji stromů prospívají jako jsou látky draselnaté, vápenité, čili jinými slovy: při obrácení může se ku svrchní půdě přidati dobrý kompost, moučka z kostí, popel dřevěný; čímž se svrchní již zúrodněná půda, které při rygolování dolů přichází, tím více zlepší a na dlouhá leta prospěšně na vzrůst stromů účinkovati může. Nikdy není dobře přidávati při rygolování do spodiny mrvu chlévskou, poněvadž stromoví velmi bujně roste, brzo pučí a tím snadno zmrzne, nedává dlouho žádného ovoce, podlehá za příčinou příliš teplé spodiny rozmanitým neduhům a nemocem; půda po vysázení stromů se nestejně sesazuje, kořeny nebývají dosti pevně v půdě zapuštěny, nýbrž kolem nich nachází se často mnoho prázdné mezery, čehož bývá následek, že se kazí jsouc zároveň příčinou i hynutí a krnění ovocných stromův.

Naproti tomu neškodí nikterak mrvení hnojem chlévským v nezúrodněné svrchní půdě: naopak se tato rychle sesiluje a tím sesilují i ovocné stromy, poněvadž větší část svých vedlejších kořenův do této zapouštějí.

Rygolování půdy musí se státi již na podzim neb v zimě, načež se z jara přikročí ku sázení stromův. Rygolování stane se vždy v místech podél celého pozemku, kde mají státi příště v řadách stromy na 4—6 stop v šířce, načež vynechá s 3 až 4 sáhy půdy (podle toho, jak daleko od sebe stromy hodláme sázeti), opět se půda na 4—6 stop, rygoluje; v čemž pokračuje se tak dlouho, až jest celý pozemek pro sad připraven.

Je-li půda pro celou zahradu připravena, mohou se pak stromky sázeti do jamek dosti malých, jen co se tam pohodlně kořeny vejdou, poněvadž jest půda se všech stran rygolováním dosti zkypřená, aby mohly stromy do ní pohodlně kořeny zapouštěti a na všech stranách si potravy vyhledávati.

Jest sice pravda, že sázení stromův do půdy rygolované jest mnohem nákladnější, nežli sázení do pouhých jamek, jak se to obyčejně stává, má ale před sázením do jamek opět tu výhodu, že stromy rostou mnohem rychleji, že jich málo zachází, že bývá celý sad stejnější, poskytuje většího výnosu, stromy nesou dříve ovoce a konečně co hlavně padá na váhu, že možná zakládati a vysazovati zahrady v půdách mnohem špatnějších, v půdách, které by se za jiných okolností ani za sad nehodily.

Jiný spůsob sázení stromů záleží v tom, že se sází stromy pouze do jamek, aniž by se okolní půda mimo jamky zkypřila; jest to posud u nás nejobyčejnější spůsob sázení stromů, zejmena u malostatkářů.

Sázíme-li stromy do jamek, řídí se jich velikost podle toho, jaký druh stromův hodláme sázeti, jaká jest půda a ve kterém čase čase budou se stromy sázeti, zdali na podzim neb z jara. Tak jest věcí známou, že jamky pro hrušky a jabloně musí býti vždy větší nežli pro višně, třešně a švestky.

Jamky v půdě špatné musí být ve všech případech větší—ať již jest druh stromův jakýkoliv — nežli v půdě dobré aneb v půdě naplavené; jamky, do nichžto sázime stromy z jara a které teprva několik dní před sázením necháme vyhazovat, musí být vždy větší, nežli jamky, které byly udělány již na podzim a teprva z jara mají se do nich stromy vysazovat.

Jamky v půdě pevné, skalnaté musí být vždy větší nežli v půdě dosti kypré aneb v půdě, která po delší dobu se za příčinou polních plodin důkladně vzdělávala.

Ať již činíme jamky větší neb menší, vždy třeba k tomu přihlížeti, aby byly mnohem širší nežli jest kořen stromův a aby byly mnohem hlubší, nežli se mají stromy sázeti.

Širší proto, aby mohl stromek své vedlejší kořeny na všecky strany bez překážky rozvinovat a tím se všech stran si potravy osvojovat; hlubší proto, aby se mohla jamka aspoň do polovic naplanit dobrou zemí, kompostem aneb drnem a tím poskytlo se stromu hned z počátku dostatek potravy, kterážto potrava by ve spodině po delší dobu se udržela.

Pro všecky druhy ovocných stromův bývá s výhodou spojeno (sázímo-li stromy do jamek), aby se jamky udělaly již na podzim, aby se přes zimu v nich účinkováním vzduchu půda částečně zúrodnila—zvětrala, což bývá vhod všemu stromoví.

Jamky dělají se tím spůsobem, že se svrchní dobrá zúrodněná půda hodí na jednu stranu, spodní špatnější nezúrodněná půda na druhou stranu jamky; před sázením stromův vyplní se do polovice jamka touto dobrou zemí (ku které se může krom toho přidati ještě něco kompostu, neb přiměřeného hnojiva minerálního (umělého), nikdy ovšem mrvy chlévské; načež zasadí se strom tak, aby jeho kořen dotýkal se dobré zemi, jakož aby se všech všech stran byl dobrou zemí obklopen; nahoru k vyplnění jamky používá se pak zbývající špatnější půdy ze spodniny.

Pak-li takto při sázení stromů do jamek si počínáme, domůžeme se vždy lepšího výsledku, nežli když veškeron zem z jamky vyhozenou dohromady smísíme a pak k vyplnění jamky upotřebíme.

Stromy sází se buď na podzim neb z jara; což se řídí dílem dle druhu stromoví, dílem dle půdy, na které míníme sad neb zahradu založiti.

Skorem u všech malostatkářů jest zvykem sázeti stromy pouze z jara, ačkoliv to není vždy ani výhodné, ani užitečné, jak hned během tohoto pojednání seznáme.

Máme li totiž na statku vesměs půdy těžké, ulehavé, aneb půdy u nichžto převládá sklon severní, pak jest ve případech s výhodou spojeno sázeti stromy—buď si již druhu jakéhokoliv—z jara; máme-li naproti tomu na statku půdy lehké, jako jsou: půdy písčité, vápenité, břidlicové a j. v.; pak jest vždy lépe sázeti stromy na podzim, zejmena stromy takové, které brzo pučí, jako jsou: višně, třešně; ačkoliv i hrušky, jablka a švestky vždy lépe se v takových půdách daří, jsouli vysázeny na podzim, aneb při mírné zimě, nežli sázíme-li je teprva z jara. Zejmena v polohách chráněných, teplých, v údolích a nížinách, v lehkých půdách se svahem jižním, prospívá podzimní sázení stromů ovocných vždy lépe nežli sázení jarní, poněvadž se půda přes zimu dostatečně sesadí a strom hned z jara bez překážky pučiti a dále růsti může; což vše nebývá u sázení jarního.

"SLOVANIA".

Česká Osada v Nebrasce.

Nejlepší příležitosť pro každého Čecha, který chce usaditi se na dobrých pozemcích lacino aneb za darmo na pozemcích vládních, mezi krajany a nedaleko od dráhy, naskytuje se v české Osadě Slovanii v Howard Co. Neb.

Půda jest výborná, krásné prerie, vody hojnosť a dobré, les na blízku s dostatek, do městečka východně 6—10 mil, jihozápadně 10—12 mil, od železnice Union Pacific 25—30 mil.

Pozemky vládní lze dostati zadarmo co homestead 160 akrů, neb preemption 160 akrů, neb pro pěstování lesa 160 akrů, aneb kdo má větší rodinu ku vzdělání práce, může všechny tři nároky spojit, a vzíti si 380 akrů od vlády. Aneb může koupit od železnice laciné pozemky, aneb vzdělané až farmy lacino od okolních sousedů.

Každý, kdo má nejméně $300, do začátku, ať se osadí v České Osadě, a pochodí dobře.

Bez peněz není rádno začínati, neb by toho mohl brzy litovati.

POPIS OSADY „SLOVANIA."

Osada ta zaujímá úplně prázdných 1½ townshipu, to jest 36,000 akrů, a může se prodloužiti dále na sever podél řeky severní Loup až do okr. Greeley. Poloha jest většinou rovina jednotlivými lehkými vlnami prostoupena. Půda dobrá, místy až 15 stop černá zem, jak jsme se přesvědčili při studních. Pod tou jest vrstva písku, a pak hlína. Dva potoky táhnou se od severozápadu na jih, a sice Turkey Creek, který má něco dříví, a sice duby, jasan a topol. Druhý jest Oak Creek, který má dosti dříví, a protéká dánskou osadou, o níž níže. Studně kopají se 18—20 stop, a nejhlubší na vrcholích jsou 80 stop. Vody hojnosť a dobré. Oba ty potoky zmíněné jsou celý rok stálé. Na Oak Creek stojí níže mlýn.

Na severozápadní části táhne se Davis Creek, který vpadá do sev. Loup, který má též lesa, hlavně cedrového, dubového a topolového. Větší les nalezá se u řeky Loup, táhnoucí se vzhůru k severu do okr. Greeley. Z prostřed osady bylo by tam 6 mil. O tvrdé dříví není tu nouze; za $1 je k dostání kart v stojatě, a sekaného za $2.50.

V jihozápadní části okr. Greeley, asi 15 mil od osady nalezá se hojnosť stavebního kamene, pískovce a vápence.

Sena daří se velmi dobře na rovinách a nížinách, a snadno k docílení.

Střed osady jest vzdálen od St. Paul asi 10 mil na východ, do městečka Danenbrog jest 12 mil k jihu. V Danenbrog jest vše k dostání a k prodání. Je tam cihelný mlýn. Není třeba s plodinami dále do trhu jeti. Z Danenbrog do Grand Island jest 13 mil. Cesty výborné a tvrdé.

Na naši osadu jihovýchodně hraničí osada dánská, značně silná, která čeká letos značného přírůstku z Dánska, a chce se rozeštříti brzy dále na severozápad. Východně od naší osady hraničí osada kanadská, jejíž osadníci nabrali si velmi mnoho pozemků, většinou po 480 akrech (homesteady po 160, preemption po 160 a timberclaimy po 160 akrech,) a teď nemohouce zastati ani práci ani placení, popouští části pozemků téměř za fatku.

Osada naše leží v údělu pozemkovém společnosti dráhy Burlington & M. R. Vzdor údělu tomu může zde každý občan zabrati za homestead nejen 80 ale celých 160 akrů, což bude platiti i pak, kdyby společnosť měla při soudu vyhráti.

Osadou naší vede vojenská silnice z Grand Island do pevnosti Ord v okresu Valley, a veškeré dopravy vojska dějí se tudy, tak že farmeři mohou tu odprodati vše doma, aniž by daleko do trhu jezdili.

Až bude se stavěti z Grand Island železnice k severu do Montany, bude se jistě stavěti touto krajinou. Aspoň jest už přes St. Paul vyměřena.

Každý krajan, kdo si přeje súčastniti se v osadě "Slovania" jest povinnen složiti na cestovní výlohy vyslanců, (které obnášely $80.00,) po $1, a obdrží další poučení a navedení, jak do osady lze se odebrati. Dopisy a zásilky peněz buďtež posílány na

V. L. Vodička
U. P. Car Department,
Omaha, Neb.

Chicago, Rock Island a Pacific dráha,

The Great Central Route

VELKÁ ÚSTŘEDNÍ CESTA

z

OMAHA DO CHICAGO A NA VÝCHOD,

Via Des Moines, Davenport and Rock Island.

Dva vlaky zvláštní

Lístky veskrz k dostání ve všech vých. městech po této dráze.

A. M. Smith, Gen'l Pass'r Agent, Chicago. H. Riddle, Gen'l Sup't, Chicago.
M. W. Clair, Traveling Agent, Omaha. S. S. Stevens, Gen'l Western Ag't, Omaha.
T. A. Entrikin, Agent, Omaha.

HLASU JEDNOTY SVOBODOMYSLNÝCH, vyd. od PROF. LAD. KLÁCELA vyšlo právě č. 8. roč. 3. Cena čísla zvýšena na 13 centů. Adresa: Prof. L. Klácel, P.O. Krok, Kewaunee Co. Wis.

Dráhy

v majetku a v užívání společnosti

Chicago & North Western.

	Mile
Chicago do Clinton	138 10
Clinton do Missouri River	352 90
Stanwood do Tipton	8 50
Chicago do Freeport	121 00
Elgin do Lake Geneva	44 50
Geneva do St. Charles	2 40
Geneva do Batavia	3 00
Belvidere do Winona	228 60
Kenosha do Rockford	72 40
Chicago do Milwaukee	85 00
Chicago Cut-off a poboční tratě	18 03
Iowa Midland	72 40
Chicago do Ishpeming s pobočními tratěmi	463 32
North-Western Union	63 30
Winona & St. Peter R. R.	330 25
Celkem	2,003 70

Ayer's SARSAPARILLA

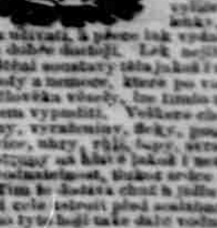

DR. J. C. AYERA & CO., LOWELL, MASS.

1875

OMAHA and SAINT LOUIS **SHORT LINE.**

Dráha

KANSAS CITY, SAINT JOSEPH a OMAHA.

Geo L. Bradbury, General Agent.
Jos. Teabain, Passenger Agent.
J. F. Barnard, Gen'l Sup't, St. Joseph, Missouri.

Ayer's Cherry Pectoral

PROTI NEMOCEM V KRKU A PLÍCÍCH, JAKO JSOU KAŠEL, NASTYDNUTÍ, MODRÝ KAŠEL, ZAPÁLENÍ, DUŠNOST A SOUCHOTĚ.

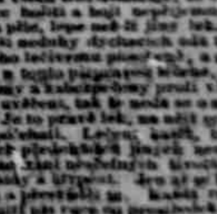

Připravuje se od DR. J. C. AYERA, & CO., LOWELL, MASS. praktických a analytických lučebníků.

Prodává se u všech lékárníků.

Souchotiny se zhojí!

Vydavateli „Pokroku Západu". Ctěný pane!

LÉK na SOUCHOTINY

$1,000.00

Dr. T. F. Burt, 69 William St., NEW YORK.

Od $5 do $20 denně ...

G. STINSON and Co., Portland, Maine.

OZNAMOVÁNÍ! laciné, dobré a systematické.

„Čechův Domov", hostinec ve Fremont, Neb. majetník ANTONÍN JANSA.

Ant. Jansa.

Nejlepší prerijní pozemky v Iowa a Nebraska na prodej u želez. společnosti dráhy **Burlington a Missouri River**, na 10letý úvěr na 6% úroků.

JEDEN MILION akrů v Iowa a jižní Nebrasce.

LAND COMMISSIONER, Burlington, Ia., pro pozemky v Iowa. Lincoln, Neb. pro pozemky v Nebrasce.

Josef Klima, HOSTINSKÝ u nádraží v CRETE, NEBRASKA

KEARNEY'HO tekutý výtah **BUCHU!** jediný známý lék pro **nemoc Brightovu,** ... měchýře a ledvin, ...

Kearney'ho VÝTAH Z BUCHU

Sklad 104 Duane Str., New York.

CRANE A BRIGHAM, jednatelé v *San Francisco, Cal.* (4)

Padoucí nemoc hojí se zdarma!

ZDARMA!

PADOUCÍ NEMOC

vyhojí vás,

s lahvičkou na zkoušku.

Dr. CHAS. T. PRICE, 67 William street, NEW YORK.

HALL'S VEGETABLE SICILIAN HAIR RENEWER (OBNOVOVATEL VLASŮ.)

Prodává se ve všech lékárnách.

R. P. HALL & CO., Nashua, N. H.

Buckinghamova barva na kníry!

NAŠE NOVÉ ZAŘÍZE[NÁ]

TISKÁRNA

jest největší na celém záp[adě]

Má všechny druhy p[...]

A RYCHLE OBSTARÁVÁ

veškeré tiskové p[ráce]

Velké parní lis[y]

ČESKÉ, ANGLICKÉ, FRANCOUZSKÉ.

138 Farnham S[t.] Omaha.

AYER-A PILUL[E] (AYERS CATHARTIC PI[LLS])

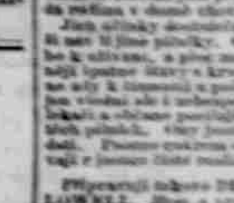

NEW YORK TRIBU[NE] *"the leading American N*[ews]*paper"*

The Tribune, New Y[ork].

PEN and PLOW

Plow Publishing Co., New York.

AUGUST WE[...] **KONSULÁRNI JEDNAT**[EL]

číslo 510 na 12. ulici mezi ulicema Farnam a D[ouglas] OMAHA, NEB.

směnky a úvěrní

Dědictví a jiný majet[ek]

LÍSTKY na LOD[ě] do Evropy i z Evropy

AYER-UV VLASO[VÝ] (HAIR VIGOR)

Na obnovení vlasů ... původní živosti ...

DR. J. C. AYER A SPOL., LOWELL, [MASS.]